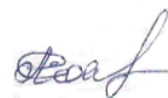

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
 Кафедра філософсько-психологічної антропології
 Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету мистецтв

А.В. Соколова

« 16 » жовтня 2019 року

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	016 Спеціальна освіта
Назва освітньої програми	Музичне мистецтво в закладах освіти
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Цикл дисциплін	Професійної підготовки
Шифр за навчальним планом	1.2.1.9.

ПСИХОЛОГІЯ

Загальна кількість годин 120 /120
з них аудиторних 40 /16

кредитів 4/4
позааудиторних 80/104

Курс і семестр(и) вивчення - -1 курс, 2семестр

Силабус розроблений на підставі навчальної програми «Психологія» затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол № 6 від. «29» серпня 2019 року.

Розробник силабусу: Дорошко І.І.-доктор філософських наук, професор , завідувач кафедри філософсько-психологічної антропології.

Силабус затверджений на засіданні кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

Протокол № 3 від “24” вересня 2019 року

В.о.завідувача кафедри

(підпис)

Фомін В.В.

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету мистецтв

Протокол № 2 від. “08” жовтня 2019 року

Голова

(підпис)

Васильєва О.В.

(прізвище та ініціали)

1. Опис дисципліни «Педагогіка»:

«Психологія» є сукупністю теоретичних і практичних наук, вивчення науково-теоретичних підходів до вирішення центральної проблеми дисципліни – співвідношення навчання і розвитку. Психологія дає знання, необхідні для пізнання студентами своїх індивідуальних властивостей, що в свою чергу, допомагає вирішувати проблему самовиховання і становлення світогляду майбутнього вчителя.

2. Інформація про викладача:

№ з/п	ПІБ викладача кафедри (повністю)	Посада	Науковий ступінь	Вчене звання	Наукові інтереси	Навчальний корпус (адреса), № кабінету	Контактна інформація № телефону E-mail
1.	Дорожко Ірина Іванівна	Завідувач кафедри, професор	Доктор філософських наук	Професор	Студентоцентризм, родинне виховання, тренінгові технології в освіті	Корпус А, вул. Валентинівська 2, каб. № 231	(067) 919 21 55 psychotherapy16@gmail.com

Режим надання консультацій: вівторок – 14.40-16.00; субота – 11.20-13.00.

1. Політика навчальної дисципліни. Положення про академічну доброчесність ХНПУ імені Г.С. Сковороди:

<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>

Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами.

Не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність з поважної причини доводити до відома викладача заздалегідь.

Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну буде зніматися 0,5 бала.

Регулярно переглядати лекційний матеріал.

Обов'язково є присутність студента на модульному та підсумковому контролях.

Системність та регулярність у роботі здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою.

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 за всіма курсами протягом кожного семестру й не менш 60 з основних курсів. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (у новій редакції)»

2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни. Назва, код модуля та/або навчальної дисципліни кількість кредитів, що відводиться на її вивчення.
«Психологія» 4 кредита

Пререквізити (Prerequisite) – дисципліни «Психологія», яка вивчається передбачає знання природничо-математичних дисциплін. А саме, знання з біології, математики для обробки отриманих даних у ході дослідницьких дій.

Постреквізити (Postrequisite) - дисципліни, які потребують певних знань, умінь і навичок – «Психологія за професійним спрямуванням», «Психологія лідерства», «Психологія обдарованої дитини».

3. Характеристика навчальної дисципліни.

Призначення навчальної дисципліни «Психологія». Предмет вивчення навчальної дисципліни: закономірності розвитку і проявів психічних явищ та їх механізми. Психічні явища – це суб'єктивні образи відображуваних у свідомості явищ реальної дійсності. Психічне життя людини охоплює її пізнавальну діяльність: відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уяву, емоційно - вольову: різноманітні почуття, переживання, вольові якості. Особливу групу психічних явищ становлять індивідуальні властивості особистості: здібності, темперамент, характер та її психічні стани: піднесеність, пригніченість, схвильованість. Вікова психологія вивчає вікову динаміку розвитку психічних явищ людини, онтогенез психічних процесів і якостей особистості. Педагогічна психологія розкриває механізми та закономірності засвоєння соціокультурного досвіду людиною, закономірності інтелектуального та особистісного розвитку дитини як суб'єкта навчальної діяльності, що організовується та керується педагогом в різних умовах освітнього процесу.

Мета вивчення навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є: виклад знань про природу та закономірності основних психічних процесів, психічних особливостей особистості, спілкування, діяльності, її психічних станів, їх становлення в онтогенезі, ознайомлення з науково-теоретичним підходом до вирішення центральної проблеми дисципліни – співвідношення навчання і розвитку. Психологія дає знання, необхідні для пізнання студентами своїх індивідуальних властивостей, що в свою чергу, допомагає вирішувати проблему самовиховання і становлення світогляду майбутнього вчителя.

Завдання навчальної дисципліни. Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія» є: ознайомлення студентів з основними поняттями і закономірностями загальної, вікової і педагогічної психології; з методологічними принципами психології, розкриття психологічних характеристик процесів навчання та виховання, формування практичних навичок вивчення психіки дітей різного віку.

Програмні результати навчання за дисципліною «Психологія»
 (назва дисципліни)

Сформовані	Результати навчання за	Методи	Методи
------------	------------------------	--------	--------

компетентності	дисципліною	оцінювання	навчання
Загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, ЗК9 Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та	Знання з предметної області: ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження,	Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів під час семінарських та практичних занять; оцінювання знань із використанням поточних тематичних тестів; оцінювання рефератів; оцінювання виконання домашніх завдань, проведення підсумкових письмових контрольних робіт за окремими темами; оцінювання знань на основі блочно-модульних тестів, екзамен.	Поясню-вально-ілюстративні Проблемного викладу Частково-пошукові Дослідницькі Презентації Інтерактивні методи навчання

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Спеціальні (фахові)компетентності СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати	формулювати аргументовані висновки Практичні вміння: ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців. ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника ПРН12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.		
--	--	--	--

психологічне дослідження СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку Загальні вміння та навички: ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. Практичні вміння: ПРН 14. використовувати методи педагогічного консультування і психолого-педагогічної підтримки; ПРН 15. чітко визначати зміст, основні форми та методи освітньої, корекційної та реабілітаційної роботи в умовах спеціальної та інклюзивної освіти; ПРН 18. ефективно використовувати методичні прийоми роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Загальні вміння та навички: ПРН 30. здатність проводити моніторинг оцінки стану та якості спеціальної освіти; ПРН 31. здатність планувати й реалізовувати корекційні освітні заходи; ПРН 32. здатність дотримуватись правових засад у педагогічній роботі і законодавства України в галузі спеціальної освіти; ПРН 42. здатність створювати і підтримувати		
--	--	--	--

	психологічно безпечне освітнє середовище; ПРН 43. здатність створювати умови для позитивного ставлення суб'єктів освітнього процесу до соціального оточення і самих себе.		
--	--	--	--

В умовах кредитної технології навчання найбільш ефективними є форми організації навчання — це проблемні й оглядові лекції, активні семінари, лабораторні заняття, ділові ігри, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки та ін. Методи навчання, що застосовуються на заняттях, повинні істотно відрізнятися від традиційних репродуктивних методів. Це передусім методи, спрямовані на формування активної позиції здобувача вищої освіти. Перевага сьогодні надається продуктивним методам: проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі методи, презентації, тренінги та ділові ігри, бесіди та дискусії, робота в мультимедійних аудиторіях - електронні лекції, семінари, лабораторні роботи, дистанційні консультації та ін., спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів.

4. Зміст навчальної дисципліни.

Розподіл годин/тем за видами занять

№ з/п	Назва теми/розділу дисципліни	Форми організації навчання в годинах			
		Лекції	Практичне заняття	СР	Усього
	Модуль 1. Психологія загальна і вікова. Теоретичні основи психології				
1.	Тема 1.1. Завдання психологічної науки на сучасному етапі.	2	—	6	8
2.	Тема 1.2. Розвиток психіки тварин та свідомості людини.	2	1	6	9
3.	Тема 1.3. Проблема та значення діяльності в психічному розвитку особистості.	—	1	4	5
4.	Тема 1.4. Спілкування і мовлення.	—	1	4	5
	Модуль 2. Загальна психологія				
5.	Тема 2.1. Психологія пізнавальних процесів.	2	6	8	16
6.	Тема 2.2. Емоційно-вольові процеси.	—	2	8	10
7.	Тема 2.3. Індивідуально-психологічні особливості.	2	4	12	18
	Модуль 3. Вікова психологія				
8.	Тема 3.1. Предмет і методи вікової та педагогічної психології.	2	—	2	4
9.	Тема 3.2. Рушійні сили психічного розвитку	2	—	6	8
10.	Тема 3.3. Дитяча психологія	—	—	4	4

11.	Тема 3.4. Психологія дітей шкільного віку.	2	2	8	12
Модуль 4. Психологія педагогічна					
12.	Тема 4.1. Теоретичні основи педагогічної психології.	1	—	2	3
13.	Тема 4.2. Методологічні основи вирішення проблеми взаємозв'язку навчання і розвитку.	1	—	2	3
14.	Тема 4.3. Психологія навчання.	—	2	2	4
15.	Тема 4.4. Психологія виховання.	—	1	2	3
16.	Тема 4.5. Психологія педагога	2	—	2	4
17.	Тема 4.6. Педагогічна взаємодія дитини і дорослого як засіб організації навчального середовища.	2	—	2	4

Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин	Форма проведення (оглядова, проблемна та ін.)	Завдання для студентів до лекції
1.	Предмет і методи психології	2	о	Методи психології
2.	Розвиток психіки тварин та свідомості людини.	2	п	Проективна методика
3.	Увага	1	о	Види уваги
4.	Відчуття	1	о	Тест
5.	Сприймання	1	о	Тест
6.	Пам'ять	1	о	Процеси пам'яті
7.	Мислення	1	п	Креативне мислення
8.	Темперамент	1	п	Історія розвитку
9.	Характер	1	п	Значення характеру
10.	Предмет і методи вікової та педагогічної психології.	2	о	Харківська психологічна школа
11.	Рушійні сили психічного розвитку	2	о	Презентація
12.	Психічний розвиток і формування особистості молодшого школяра	1	о	Декларація прав дитини. Компетенції, їх характеристика
13.	Характеристика психічного розвитку підлітка	1	о	Кризи особистості
14.	Психологічні особливості розвитку в період ранньої юності	1	п	Кризи особистості
15.	Теоретичні основи педагогічної психології.	1	п	Методи психології
16.	Методологічні основи вирішення проблеми взаємозв'язку навчання і розвитку.	1	п	Основні теорії навчання і розвитку особистості в умовах НУШ

Тематичний план семінарських/практичних занять

№	Назва теми заняття	Кількість	Форма проведення	Завдання для
---	--------------------	-----------	------------------	--------------

з/п		годин		студентів до заняття
1.	Виникнення і розвиток свідомості.	1	п	Проективна методика
2.	Характеристика основних елементів діяльності. Роль спілкування в психічному розвитку людини.	2	п	Робота з першоджерелами
3.	Увага. Сприймання. Відчуття. Мислення. Пам'ять. Уява.	6	п	Підбір тестів
4.	Почуття. Воля.	2	п	Презентація на тему
5.	Історія досліджень особистості. Характер. Темперамент. Здібності.	4	п	Презентація на тему
6.	Індивідуальні психічні властивості молодших школярів.	1	п	Підбір тестів
7.	Розвиток особистості в підлітковому віці.	1	п	Робота з першоджерелами 3
8.	Психологічні особливості старшого школяра.	1	п	Робота з першоджерелами 3
9.	Індивідуально-типологічні властивості учнів.	2	п	Психологічна характеристика класу

7. Контроль і оцінка результатів навчання.

7.1. Види контролю (попередній, тематичний, модульний, та підсумковий) проміжна атестація. Модульний контроль, підсумковий контроль.

7.2. Форми контролю. Екзамен.

7.3. Критерії оцінювання знань студентів.

100-бальна система оцінювання	Національна шкала успішності	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
90-100	відмінно 5	Студент виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
82-89	добре	Студент виявляє систематичні та глибокі знання навчального

	4	матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
75-81	добре 4	Студент виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
66-74	задовільно 3	Студент виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
60-65	задовільно 3	Студент виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
0-59	незадовільно 2	Бакалавр має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципи помилки при виконанні передбачених програмою завдань, не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

Розподіл балів, які отримують студенти Для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота																	Сума балів
Змістовий модуль № 1				Змістовний модуль № 2			Змістовний модуль № 3				Змістовний модуль № 4						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	60
3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	

8. Самостійна робота.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/розділу	Форми роботи	Оцінюючі форми	Графік консультацій
1	Предмет психології.	Робочий зошит Т.1,с.6;Т.1,с.43	6	Вівторок 13.00-14.00
2	Особистість.	Робочий зошит Т.4,с.14	6	Вівторок 13.00-14.00
3	Колектив.	Робочий зошит Т.5,6.	6	Вівторок 13.00-14.00
4	Здібності.	Робочий зошит Т.7,с.22	6	Вівторок 13.00-14.00
5	Уява.	Робочий зошит Т.13,с.35	6	Вівторок 13.00-14.00
6	Основні закономірності психічного розвитку дитини.	Робочий зошит Т.2,с.46	6	Вівторок 13.00-14.00
7	Психологічна характеристика ранньої юності.	Робочий зошит Т.6,с.54	6	Вівторок 13.00-14.00
8	Психологія навчання.	Робочий зошит Т.7,с.56	6	Вівторок 13.00-14.00
9	Психологія виховання.	Робочий зошит Т.8,с.58	6	Вівторок 13.00-14.00
10	Психологія педагогічної діяльності і особистості вчителя.	Робочий зошит Т.9,с.60	6	Вівторок 13.00-14.00

Теми рефератів.

Питання до екзамену, заліку та ін.

Програмні питання до екзамену

1. Предмет психології, її завдання на сучасному етапі розвитку суспільства. Структура сучасної психології.
2. Основні етапи розвитку психології. Внесок Харківської школи психологів у розвиток вітчизняної психологічної науки.
3. Методи і принципи психологічного дослідження.
4. Класифікація психічних явищ.
5. Психіка у світлі теорії відображення. Рефлекторна природа психічної діяльності.
6. Розвиток форм відображення дійсності.
7. Умови походження людини та її свідомості Суттєва різниця психіки тварин і людини.
8. Поняття про діяльність. Структура діяльності.
9. Поняття про вміння і навички, їх роль у діяльності. Види вмінь і навичок.
10. Поняття про увагу. Природа уваги.
11. Види уваги, їх характеристика.
12. Характерні особливості уваги.
13. Загальна характеристика відчуттів. Процес виникнення відчуттів.

14. Види відчуттів, їх характеристика та загальні властивості.
15. Поняття про сприймання. Особливості сприймання. Предметність, цілісність, осмисленість, аперцепція, константність.
16. Класифікація сприймання. Види сприймання. Спостереження.
17. Загальна характеристика пам'яті. Види пам'яті, їх характеристика.
18. Процеси пам'яті. Умови продуктивності мимовільного і довільного запам'ятовування.
19. Визначення мислення, його форми. Дії та операції мислення.
20. Види мислення, їх характеристика.
21. Поняття про уяву. Процес створення образів уяви. Види уяви.
22. Поняття про мову і мовлення. Види і функції мовлення.
23. Поняття про емоції і почуття, їх значення. Форми і види почуттів, їх характеристика.
24. Загальне питання про волю. Основні фази вольової дії. Вольові якості особистості.
25. Поняття про здібності. Види і рівні здібностей. Умови формування здібностей людей.
26. Поняття про темперамент. Типи вищої нервової діяльності і темперамент людини. Характеристика основних типів темпераментів.
27. Поняття про характер. Зв'язок характеру з темпераментом. Основні риси типового характеру людини.
28. Поняття про особистість, її структуру. Спрямованість як вирішальний компонент особистості.
29. Характеристика спілкування його види та функцій.
30. Поняття про групу та її види. Міжособистісні стосунки в групах, їх вивчення.
31. Предмет і завдання вікової і педагогічної психології.
32. Основні закономірності розвитку дитини.
33. Теорії психічного розвитку.
34. Спадкові, природжені особливості організму як передумова психічного розвитку.
35. Рушійні сили психічного розвитку дитини.
36. Вікова періодизація психічного розвитку дитини.
37. Роль предметної діяльності і спілкування з дорослими у психічному розвитку дитини раннього віку.
38. Загальна характеристика розвитку дитини дошкільного віку.
39. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність дошкільника.
40. Поняття готовності дитини до школи.
41. Навчальна діяльність, її структура в молодшому шкільному віці.
42. Особливості молодшого школяра. Розвиток навчальних мотивів.
43. Характеристика пізнавальних процесів молодшого школяра.
44. Характеристика особистісної молодшого школяра.
45. Психологічна характеристика особливостей підлітка.
46. Новоутворення в особистості у підлітковому віці.

47. Причини девіантної поведінки «важких підлітків» як надзвичайні прояви загальних закономірностей розвитку особистості.
48. Фактори психічного розвитку у юнацькому віці.
49. Порівняльна характеристика пізнавальних процесів дошкільників і молодших школярів.
50. Порівняльна характеристика пізнавальних процесів молодших школярів і підлітків.
51. Порівняльна характеристика пізнавальних процесів у підлітків і старшокласників.
52. Взаємозв'язок навчання, виховання і розвитку.
53. Розвиток уваги школяра протягом навчання в школі, врахування змін вчителем.
54. Розвиток пам'яті школяра протягом навчання в школі, врахування змін вчителем.
55. Розвиток мислення у процесі навчання, врахування змін вчителем.
56. Психологічні причини неуспішності школярів у процесі навчання і шляхи їх подолання.
57. Вікові аспекти виховання. Індивідуальний підхід до дитини у процесі виховання.
58. Психологія педагогічної діяльності, її компоненти.
59. Професійно-педагогічна спрямованість особистості вчителя.
60. Педагогічні здібності сучасного вчителя.

9. Список основної та додаткової літератури.

9.1. Основна література:

Основна література:

1. Загальна психологія

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014
2. Закон України «Про освіту» № 2145 - VIII від 05.09.2017
3. Волошина В., Скрипченко О., Долинська Л. та ін. Загальна психологія. підручник –К.: “А.П.Н.”, 2005.–468 с.
4. Скрипченко О., Долинська Л. та ін. Загальна психологія. практикум–К.: “А.П.Н.”, 2006.–463 с.
5. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. Навч. посіб. -К.: Вища шк., 2004. –487 с.
6. Максименко С.Д. Загальна психологія Видання 3-є, перероблене та доповнене. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 272 с.

2. Вікова та педагогічна психологія

7. Власова О.І. Педагогічна психологія.- Л.: Либідь, 2005. – 400 с.
8. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія.- К.: Центр. Навч. Літ.-2005.- 128с.

3. Допоміжна

9. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. – К.: Либідь, 1998.

10. Варій М.Й. Загальна психологія (на укр. яз). – К.: «Центр учбової літератури», - 2009 р., - 1008 стор.

10. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни/модуля:
проектор, екран, ноутбук; засоби для проведення студентами фрагментів навчальних занять і виховних заходів.